

857

OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 lipca 2001 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o partiach politycznych.

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718 i z 2001 r. Nr 46, poz. 499) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. Nr 98, poz. 604), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668),
- 2) ustawą z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499)

i zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 50—61 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. Nr 98, poz. 604), które stanowią:

„Art. 50. W ustawie z dnia 8 czerwca 1972 r. o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. Nr 23, poz. 166, z 1989 r. Nr 73, poz. 436, z 1991 r. Nr 113, poz. 491, z 1995 r. Nr 89, poz. 443 i z 1996 r. Nr 7, poz. 44) w art. 20:

- 1) w § 3 skreśla się zdanie drugie,
- 2) dodaje się § 4 w brzmieniu:

«§ 4. Sędziemu ubiegającemu się o mandat posła lub senatora udziela się urlopu bezpłatnego na czas kampanii wyborczej, a w razie uzyskania mandatu — na czas jego wykonywania.»

Art. 51. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. Nr 31, poz. 214, z 1984 r. Nr 35, poz. 187, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24, Nr 34, poz. 178 i 182, z 1990 r. Nr 20, poz. 121, z 1991 r. Nr 55, poz. 234, Nr 88, poz. 400 i Nr 95, poz. 425, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 90, poz. 451, z 1994 r. Nr 136, poz. 704, z 1995 r. Nr 132, poz. 640 oraz z 1996 r. Nr 89, poz. 402 i Nr 106, poz. 496) po art. 45 dodaje się art. 45¹ w brzmieniu:

«Art. 45¹. 1. Urzędnikom państwowym zatrudnionym w Kancelarii Sej-

mu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz w Biurze Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nie wolno publicznie manifestować swoich przekonań politycznych.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy pracowników zatrudnionych na podstawie art. 47¹ ust. 1, a także osób zajmujących kierownicze stanowiska w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wymienione w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 22, poz. 98 i Nr 50, poz. 262, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1991 r. Nr 100, poz. 443, z 1993 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 142, poz. 701, z 1996 r. Nr 73, poz. 350, Nr 89, poz. 402, Nr 106, poz. 496 i Nr 139, poz. 647 oraz z 1997 r. Nr 75, poz. 469).»

Art. 52. W ustawie z dnia 20 września 1984 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 1994 r. Nr 13, poz. 48, z 1995 r. Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 77, poz. 367 i z 1997 r. Nr 75, poz. 471) w art. 38 w ust. 3 skreśla się zdanie drugie.

Art. 53. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25, Nr 77, poz. 355, Nr 91, poz. 421 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 81, poz. 406, z 1996 r. Nr 77, poz. 367 oraz z 1997 r. Nr 75, poz. 471) w art. 64:

- 1) w § 3 skreśla się zdanie drugie,
- 2) dodaje się § 4 w brzmieniu:

«§ 4. Sędziemu ubiegającemu się o mandat posła lub senatora udziela się urlopu bezpłatnego na czas kampanii wyborczej, a w razie uzyskania mandatu — na czas jego wykonywania.»

Art. 54. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 1994 r. Nr 19, poz. 70 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 77, poz. 367 i z 1997 r. Nr 90, poz. 557) w art. 44:

- 1) w ust. 3 skreśla się zdanie drugie,
- 2) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

«4. Prokuratorowi ubiegającemu się o mandat posła lub senatora udziela się urlopu bezpłatnego na czas kampanii wyborczej, a w razie uzyskania mandatu — na czas jego wykonywania.»

Art. 55. W ustawie z dnia 29 kwietnia 1985 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 1991 r. Nr 109, poz. 470, z 1993 r. Nr 47, poz. 213, z 1994 r. Nr 122, poz. 593, z 1995 r. Nr 13, poz. 59 i z 1996 r. Nr 77, poz. 367) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i po pkt 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
«3) z Konstytucją — celów lub działalności partii politycznych.»;
- 2) w art. 3 w zdaniu wstępnym wyrazy «w art. 1» zastępuje się wyrazami «w art. 1 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2»;
- 3) po rozdziale 3 dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:

«Rozdział 3a

Badanie zgodności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych

Art. 10a. Z wnioskiem o stwierdzenie zgodności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych do Trybunału Konstytucyjnego wystąpić mogą: Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, Prokurator Generalny oraz Sąd Wojewódzki w Warszawie prowadzący ewidencję partii politycznych.

Art. 10b. 1. Osoby powołane do reprezentowania partii politycznej ustala się na podstawie ustawy i statutu partii.

2. W wypadku gdy nie można ustalić osoby upoważnionej do reprezentowania partii lub gdy nie można z nią nawiązać kontaktu albo gdy nastąpiła zmiana osoby upoważnionej po wpłynięciu wniosku do Trybunału Konstytucyjnego, Trybunał uznaje za osobę upoważnioną osobę faktycznie kierującą partią w czasie podjęcia przez nią zakwestionowanej we wniosku działalności niezgodnej z Konstytucją.

Art. 10c. Wnioski o stwierdzenie zgodności z Konstytucją celów partii politycznych,

określonych w statucie lub w programie, Trybunał Konstytucyjny rozpoznaje na zasadach i w trybie przewidzianych dla rozpoznania wniosków o stwierdzenie zgodności aktów normatywnych z Konstytucją.

Art. 10d. 1. Wnioski o stwierdzenie zgodności z Konstytucją działalności partii politycznych Trybunał Konstytucyjny rozpoznaje stosując odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

2. Ciężar udowodnienia niezgodności z Konstytucją spoczywa na wnioskodawcy, który w tym celu powinien przedstawić lub zgłosić dowody wskazujące na tę niezgodność.

Art. 10e. Trybunał Konstytucyjny może zlecić Prokuratorowi Generalnemu w celu zebrania i utrwalenia dowodów przeprowadzenie dochodzenia w określonym zakresie w sprawie zgodności działalności partii politycznej z Konstytucją. Do dochodzenia tego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego. Wskazany w postanowieniu Trybunału zakres postępowania jest wiążący.

Art. 10f. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o sprzeczności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych są ogłaszane w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.»

Art. 56. W ustawie z dnia 10 maja 1991 r. — Ordynacja wyborcza do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1994 r. Nr 54, poz. 224 i z 1997 r. Nr 70, poz. 443) w art. 20 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

«6. W wyborach uzupełniających wysokość dotacji dla komitetu wyborczego zgłaszającego kandydata, który uzyskał mandat, oblicza się w ten sposób, że ogólną kwotę dotacji przypadającą na wszystkie komitety wyborcze w ostatnio przeprowadzonych wyborach do Sejmu i Senatu dzieli się przez 560 i mnoży przez wskaźnik przeciętnego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Wskaźnik ten oblicza Główny Urząd Statystyczny za okres od miesiąca, w którym przeprowadzono wybory do Sejmu i Senatu, do miesiąca, w którym odbyły się wybory uzupełniające.»

Art. 57. W ustawie z dnia 28 maja 1993 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 45, poz. 205, z 1995 r. Nr 132, poz. 640 oraz z 1997 r. Nr 47, poz. 297, Nr 70, poz. 443 i Nr 88, poz. 554) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 77 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

- «3. Do komitetów wyborczych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. Nr 98, poz. 604) — z wyjątkiem przepisów dotyczących ewidencji partii politycznych — oraz przepisy innych ustaw dotyczące działalności partii politycznych.»;
- 2) w art. 81 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:
- «6. Nazwa, skrót nazwy i symbol graficzny komitetu wyborczego utworzonego przez wyborców lub koalicję wyborczą korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla dóbr osobistych.»;
- 3) w art. 150 w ust. 2 w pkt 6 skreśla się wyrazy «podmiotowych, w związku z poniesionymi wydatkami na kampanię wyborczą»;
- 4) art. 155 otrzymuje brzmienie:
- «Art. 155. 1. Komitet wyborczy spełniający warunki, o których mowa w art. 154 ust. 2 i 4, ma prawo do dotacji z budżetu państwa.
2. Ogólna kwota dotacji, o której mowa w ust. 1, wynosi 20% sumy wydatków prelimitowanych w budżecie państwa w związku z organizacją przygotowań do wyborów i ich przeprowadzeniem i jest przeznaczona dla:
- 1) komitetów wyborczych partii politycznych,
- 2) innych komitetów wyborczych,
- w częściach wynikających z podzielenia kwoty tej dotacji przez 560 i pomnożenia przez liczbę mandatów posłów i senatorów uzyskanych odpowiednio przez wszystkie komitety wyborcze partii politycznych i inne komitety wyborcze.
3. Dotację dla komitetu wyborczego, z zastrzeżeniem ust. 4, oblicza się w ten sposób, że kwotę dotacji przeznaczoną dla wszystkich komitetów wyborczych, o których mowa w ust. 2 pkt 2, dzieli się przez liczbę posłów i senatorów wybranych spośród kandydatów zgłoszonych przez te komitety i mnoży przez liczbę posłów wybranych z list kandydatów tego komitetu wyborczego.
4. Zasady i tryb obliczania dotacji dla komitetu wyborczego partii politycznej, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, oraz jej przekazywania określają odrębne przepisy.
5. Przekazania dotacji, na wskazane przez komitet wyborczy konto bankowe, dokonuje Minister Finansów na podstawie prelimitowanych wydatków, o których mowa w ust. 2, oraz informacji Państwowej Komisji Wyborczej o uprawnionych do otrzymania dotacji komitetach wyborczych i liczbie posłów wybranych z list kandydatów tych komitetów wyborczych.»

Art. 58. W ustawie z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. Nr 122, poz. 593 i z 1995 r. Nr 74, poz. 368) w art. 7 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

«8. Przewodniczący kolegium oraz etatowi członkowie kolegium nie mogą należeć do partii politycznej ani prowadzić działalności politycznej.»

Art. 59. W ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. Nr 73, poz. 350 i Nr 137, poz. 638 oraz z 1997 r. Nr 28, poz. 153) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

«4. Nazwa, skrót nazwy i symbol graficzny klubu lub koła, o których mowa w ust. 1—3, korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla dóbr osobistych.»;

2) w art. 18 w ust. 2 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

«Działalność biur może być wspierana przez społecznych współpracowników.»;

3) w art. 23 w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

«Działalność posła lub senatora może być wspierana przez społecznych asystentów.»

Art. 60. 1. Do dnia 31 grudnia 1997 r. partie polityczne zgłoszone lub wpisane, w dniu wejścia w życie ustawy, do ewidencji prowadzonej przez Sąd Wojewódzki

w Warszawie przedstawią Sądowi dane wymagane przy zgłoszeniu o wpis do ewidencji stosownie do wymogów określonych w ustawie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Partie polityczne, o których mowa w ust. 1, przedstawią Sądowi do dnia 31 grudnia 1998 r. zmiany w statutach dostosowane do wymogów określonych w ustawie.
3. Niespełnienie przez partię polityczną obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowi podstawę wykreślenia wpisu partii politycznej z ewidencji i postawienia jej w stan likwidacji.

Art. 61. 1. Pierwsze roczne dotacje celowe z budżetu państwa na działalność statutową partii politycznych zostaną uwzględnione w ustawie budżetowej na rok 1998.

2. Przepisy art. 28—34 stosuje się do partii politycznych uczestniczących w wyborach do Sejmu i Senatu kadencji następujących po kadencji Sejmu wybranego w dniu 19 września 1993 r.”;

2) art. 150 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów

administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), który stanowi:

„Art. 150. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem art. 26, art. 128 pkt 2, art. 139 pkt 1 i 10, art. 145 ust. 2 i 4, art. 146 ust. 2 i 4 oraz art. 147 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, i art. 34 pkt 1, art. 36 pkt 23, art. 48 pkt 1 i 3, art. 84, art. 97 pkt 1—3, 5—10 i 12—36 oraz art. 139 pkt 9 lit. a), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.”;

3) art. 246 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499), który stanowi:

„Art. 246. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 24 ust. 3—5 ustawy, o której mowa w art. 238, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które wchodzi w życie po upływie 9 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.”

Marszałek Sejmu: *M. Płażyński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 11 lipca 2001 r. (poz. 857)

USTAWA

z dnia 27 czerwca 1997 r.

o partiach politycznych.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Partia polityczna jest dobrowolną organizacją, występującą pod określoną nazwą, stawiającą sobie za cel udział w życiu publicznym poprzez wywieranie metodami demokratycznymi wpływu na kształtowanie polityki państwa lub sprawowanie władzy publicznej.

2. Partia polityczna może korzystać z praw wynikających z ustaw po uzyskaniu wpisu do ewidencji partii politycznych.

Art. 2. 1. Członkami partii politycznych mogą być obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, którzy ukończyli 18 lat.

2. Zakaz przynależności do partii politycznych określają odrębne ustawy.

Art. 3. Partia polityczna opiera swoją działalność na pracy społecznej członków; do prowadzenia swych spraw może zatrudniać pracowników.

Art. 4. Organy władzy publicznej są obowiązane do równego traktowania partii politycznych.

Art. 5. Partiom politycznym zapewnia się dostęp do publicznej radiofonii i telewizji na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Art. 6. Partie polityczne nie mogą wykonywać zadań zastrzeżonych w przepisach prawa dla organów władzy publicznej ani zastępować tych organów w wykonywaniu ich zadań.

Art. 7. Partia polityczna nie może posiadać jednostek organizacyjnych w zakładach pracy.

Rozdział 2

Struktura i zasady działania partii politycznych

Art. 8. Partie polityczne kształtują swoje struktury oraz zasady działania zgodnie z zasadami demokracji, w szczególności przez zapewnienie jawności tych struktur, powoływania organów partii w drodze wyborów i podejmowania uchwał większością głosów.

Art. 9. 1. Statut partii politycznej określa jej cele, strukturę i zasady działania, a w szczególności:

- 1) nazwę, skrót nazwy i siedzibę partii,
- 2) sposób nabywania i utraty członkostwa,
- 3) prawa i obowiązki członków,
- 4) organy partii, w tym organy reprezentujące partię na zewnątrz oraz uprawnione do zaciągania zobowiązań majątkowych, ich kompetencje oraz czas trwania ich kadencji,
- 5) tryb dokonywania wyboru organów partii i uzupełniania składów tych organów,
- 6) sposób zaciągania zobowiązań majątkowych, uzyskiwania środków finansowych oraz tryb sporządzania i zatwierdzania informacji o działalności finansowej partii,
- 7) zasady tworzenia i znoszenia terenowych jednostek organizacyjnych partii,
- 8) zasady dokonywania zmian statutu,
- 9) sposób rozwiązania się partii oraz tryb połączenia z inną partią lub innymi partiami.

2. Statut partii politycznej uchwała zgromadzenie ogólne członków partii lub zgromadzenie ich demokratycznie wybranych przedstawicieli.

Art. 10. Członek partii politycznej ma prawo do wyłączenia z niej.

Rozdział 3

Ewidencja partii politycznych

Art. 11. 1. Partię polityczną zgłasza się do ewidencji partii politycznych, zwanej dalej „ewidencją”, prowadzonej przez Sąd Okręgowy¹⁾ w Warszawie, zwany dalej „Sądem”.

2. Zgłoszenie powinno zawierać nazwę, skrót nazwy i określenie adresu siedziby partii politycznej oraz imiona, nazwiska i adresy osób wchodzących w skład organów uprawnionych w statucie do reprezentowania partii na zewnątrz oraz do zaciągania zobowiązań majątkowych. Do zgłoszenia można załączyć wzorzec symbolu graficznego partii politycznej.

3. Do zgłoszenia należy załączyć:

- 1) statut partii politycznej,
- 2) wykaz zawierający imiona, nazwiska, adresy zamieszkania, numery ewidencyjne PESEL i własnoręczne podpisy popierających zgłoszenie co naj-

mniej 1000 obywateli polskich, którzy ukończyli 18 lat i mają pełną zdolność do czynności prawnych; każda strona wykazu powinna być opatrzona adnotacją zawierającą nazwę partii politycznej zgłaszanej do ewidencji.

4. Do zbierania podpisów osób popierających zgłoszenie, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. — Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. Nr 51, poz. 297, z 1999 r. Nr 41, poz. 412, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i z 2001 r. Nr 46, poz. 499).

5. Nazwa, skrót nazwy i symbol graficzny partii politycznej powinny odróżniać się wyraźnie od nazw, skrótów nazw i symboli graficznych partii już istniejących.

6. Zgłoszenia dokonują 3 osoby spośród osób, o których mowa w ust. 2, przyjmując odpowiedzialność za prawdziwość danych zawartych w zgłoszeniu.

Art. 12. 1. Sąd dokonuje wpisu partii politycznej do ewidencji niezwłocznie, jeżeli zgłoszenie jest zgodne z przepisami prawa.

2. Przez wpis rozumie się także zmianę oraz wykreślenie wpisu.

3. Sprawy o wpis do ewidencji rozpoznaje się na posiedzeniu niejawnym; Sąd może zarządzić wyznaczenie rozprawy.

4. Sąd wydaje orzeczenie w formie postanowienia.

5. Od postanowienia w przedmiocie wpisu przysługuje apelacja, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Art. 13. 1. Jeżeli zgłoszenie partii politycznej do ewidencji zostało dokonane z naruszeniem przepisów art. 11 ust. 2—6, Sąd wzywa zgłaszających do usunięcia stwierdzonych wad w wyznaczonym przez siebie terminie, nie dłuższym niż 3 miesiące.

2. W przypadku nieusunięcia wad w terminie i w sposób wskazany przez Sąd, Sąd wydaje postanowienie o odmowie wpisu partii politycznej do ewidencji.

3. Postanowienie może być zaskarżone w terminie 14 dni od jego doręczenia lub ogłoszenia na posiedzeniu jawnym.

Art. 14. 1. W razie powstania wątpliwości co do zgodności z Konstytucją celów lub zasad działania partii politycznej określonych w statucie, zgodnie z art. 9 ust. 1, lub w programie partii Sąd zawiesza postępowanie, o którym mowa w art. 12, i występuje do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności celów partii politycznej z Konstytucją.

2. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, zażalenie nie przysługuje.

¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 238 pkt 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499), która weszła w życie z dniem 31 maja 2001 r.

3. Jeżeli Trybunał Konstytucyjny wyda orzeczenie o sprzeczności celów partii politycznej z Konstytucją, Sąd odmawia wpisu partii do ewidencji.

4. Postanowienie Sądu, o którym mowa w ust. 3, nie podlega zaskarżeniu.

Art. 15. Prawomocne postanowienia Sądu w sprawach o wpis do ewidencji ogłasza się nieodpłatnie w „Monitorze Sądowym i Gospodarczym” oraz przekazuje Państwowej Komisji Wyborczej.

Art. 16. Partia polityczna nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do ewidencji.

Art. 17. Nazwa, skrót nazwy i symbol graficzny partii politycznej zgłoszonej do ewidencji w sposób określony w art. 11 korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla dóbr osobistych.

Art. 18. 1. Ewidencja wraz z tekstami statutów partii politycznych jest jawna.

2. Każdemu przysługuje prawo otrzymywania od Sądu uwierzytelnionych odpisów i wyciągów z ewidencji i statutów partii politycznych.

3. Odpisy i wyciągi podlegają opłacie.

4. Dochody uzyskane z opłat, o których mowa w ust. 3, przeznaczane są na koszty działalności podstawowej Sądu oraz na zakupy inwestycyjne.

Art. 19. 1. Partia polityczna jest obowiązana zawiadomić Sąd o:

- 1) zmianie statutu partii,
- 2) zmianie adresu siedziby partii,
- 3) zmianach w składzie organów uprawnionych w statucie do reprezentowania partii na zewnątrz oraz do zaciągania zobowiązań majątkowych.

2. Partia polityczna zawiadamia Sąd o zmianach określonych w ust. 1 niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia dokonania tych zmian.

Art. 20. 1. W przypadku niespełnienia przez partię polityczną wymogów określonych w art. 19 Sąd zwołuje właściwy organ partii politycznej do złożenia wyjaśnień lub uzupełnienia brakujących danych w wyznaczonym przez siebie terminie, nie krótszym niż 3 miesiące. W razie powstania wątpliwości Sąd bada, czy dochowany został tryb dokonywania wyboru organów partii oraz uzupełniania składów tych organów, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 5.

2. W razie bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, Sąd wydaje postanowienie o wykreśleniu wpisu partii politycznej z ewidencji.

Art. 21. 1. Jeżeli partia polityczna wprowadzi do statutu zmiany niezgodne z postanowieniami art. 8, Sąd może wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją celów lub zasad działania partii politycznej.

2. Przepisy art. 14 ust. 2—4 stosuje się odpowiednio.

Art. 22. W sprawach o wpis partii politycznej do ewidencji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy, z tym że kasacja przysługuje jedynie od postanowień sądu drugiej instancji w przedmiocie wpisu lub wykreślenia wpisu z ewidencji.

Art. 23. Minister Sprawiedliwości określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór i sposób prowadzenia ewidencji partii politycznych oraz szczegółowe zasady wydawania odpisów i wyciągów, o których mowa w art. 18,
- 2) w porozumieniu z *Ministrem Finansów*²⁾, wysokość opłat oraz warunki zwolnienia z opłat za wykonanie odpisów i wyciągów przez Sąd prowadzący ewidencję.

Rozdział 4

Finanse i finansowanie partii politycznych³⁾

Art. 23a.⁴⁾ Źródła finansowania partii politycznych są jawne.

Art. 24.⁵⁾ 1. Majątek partii politycznej powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, z dochodów z majątku oraz z określonych ustawami dotacji i subwencji.

2. Majątek partii politycznej może być przeznaczony tylko na cele statutowe lub charytatywne.

3.⁶⁾ Partia polityczna nie może prowadzić działalności gospodarczej.

4.⁶⁾ Partia polityczna może pozyskiwać dochody z majątku pochodzące jedynie:

- 1) z oprocentowania środków zgromadzonych na rachunkach bankowych i lokatach,
- 2) z obrotu obligacjami Skarbu Państwa i bonami skarbowymi Skarbu Państwa,

²⁾ Obecnie: ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i 1321 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i 44, Nr 42, poz. 475, Nr 63, poz. 634, Nr 73, poz. 761 i Nr 76, poz. 811), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 238 pkt 2 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁴⁾ Dodany przez art. 238 pkt 3 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 238 pkt 4 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁶⁾ Przepisy ust. 3—5 wchodzi w życie z dniem 17 lutego 2002 r., stosownie do art. 246 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

3) ze zbycia należących do niej składników majątkowych,

4) z działalności, o której mowa w art. 27.

5.⁶⁾ Partia polityczna może używać posiadane przez siebie nieruchomości i lokale jedynie na biura poselskie, senatorskie oraz biura radnych gminy, powiatu albo województwa.

6. Partia polityczna nie może przeprowadzać zbiórek publicznych.

7. Partia polityczna może zaciągać kredyty bankowe na cele statutowe.

8. Partia polityczna może gromadzić środki finansowe jedynie na rachunkach bankowych.

Art. 25.⁵⁾ 1. Partii politycznej mogą być przekazywane środki finansowe jedynie przez osoby fizyczne, z zastrzeżeniem przepisów ust. 2, art. 24 ust. 4 i 7, art. 28 ust. 1 oraz przepisów ustaw dotyczących wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie dotacji podmiotowej.

2. Partia polityczna nie może przyjmować środków finansowych pochodzących od:

1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli polskich zamieszkałych za granicą,

2) cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do wartości niepieniężnych.

4. Łączna suma wpłat od osoby fizycznej na rzecz partii politycznej, w tym pochodzących ze składek członkowskich, z wyłączeniem wpłat na Fundusz Wyborczy partii politycznej, w jednym roku nie może przekraczać 15-krotności najniższego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników obowiązującego w dniu poprzedzającym wpłatę.

5. Jednorazowa wpłata kwoty przekraczającej najniższe miesięczne wynagrodzenie za pracę pracowników może być dokonywana na rzecz partii politycznej jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.

Art. 26. (skreślony).⁷⁾

Art. 27.⁸⁾ Prowadzenie przez partię polityczną działalności własnej polegającej na sprzedaży tekstu statutu lub programu partii, a także przedmiotów symbolizujących partię i wydawnictw popularyzujących cele i działalność partii politycznej oraz na wykonywaniu odpłatnie drobnych usług na rzecz osób trzecich z wy-

korzystaniem posiadanego sprzętu biurowego nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu odrębnych przepisów.

Art. 28.⁸⁾ 1. Partia polityczna, która:

1) w wyborach do Sejmu samodzielnie tworząc komitet wyborczy otrzymała w skali kraju co najmniej 3% ważnie oddanych głosów na jej okręgowe listy kandydatów na posłów albo

2) w wyborach do Sejmu weszła w skład koalicji wyborczej, której okręgowe listy kandydatów na posłów otrzymały w skali kraju co najmniej 6% ważnie oddanych głosów,

ma prawo do otrzymywania przez okres kadencji Sejmu, w trybie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie, subwencji z budżetu państwa na działalność statutową, zwanej dalej „subwencją”.

2. Subwencja przysługująca koalicji wyborczej partii politycznych dzielona jest na rzecz partii wchodzących w jej skład w proporcjach określonych w umowie zawiązującej koalicję wyborczą. Proporcje określone w tej umowie nie mogą być zmienione.

3. Umowa zawiązująca koalicję wyborczą przedkłada się do rejestracji w Państwowej Komisji Wyborczej pod rygorem nieważności.

4. Jeżeli partie polityczne wchodzące w skład koalicji wyborczej nie określiły w umowie zawiązującej koalicję wyborczą proporcji, o których mowa w ust. 2, subwencja nie przysługuje.

5. W przypadku rozwiązania się koalicji wyborczej po uzyskaniu prawa do subwencji, subwencja przysługuje partiom politycznym wchodzącym w skład koalicji wyborczej w proporcjach określonych w umowie zawiązującej koalicję wyborczą.

Art. 29.⁸⁾ 1. Wysokość rocznej subwencji dla danej partii politycznej albo koalicji wyborczej ustalana jest proporcjonalnie do liczby głosów ważnych oddanych na okręgowe listy kandydatów na posłów tej partii albo koalicji wyborczej według następującego wzoru:

$$S = W_1 \times M_1 + W_2 \times M_2 + W_3 \times M_3 + W_4 \times M_4 + W_5 \times M_5$$

gdzie:

S — kwota rocznej subwencji,

W_{1-5} — liczba głosów ważnych oddanych w skali kraju na okręgowe listy kandydatów na posłów danej partii politycznej albo koalicji wyborczej, obliczona dla każdego wiersza poniższej tabeli odrębnie,

M_{1-5} — wysokość kwoty w złotych dla kolejnych wierszy poniższej tabeli:

⁷⁾ Przez art. 238 pkt 5 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 238 pkt 6 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Wiersz	Głosy ważne, oddane w całym kraju na okręgowe listy kandydatów na posłów danej partii politycznej albo koalicji wyborczej		Wysokość kwoty (M)
	procent	liczba głosów	
1	od 3% do 5%		10 złotych
2	powyżej 5% do 10%		8 złotych
3	powyżej 10% do 20%		7 złotych
4	powyżej 20% do 30%		4 złote
5	powyżej 30%		1 złoty 50 groszy

2. Subwencja, w granicach kwoty ustalonej na podstawie przepisów ust. 1 i art. 28, jest wypłacana danej partii politycznej przez okres kadencji Sejmu w czterech rocznych równych częściach płatnych w kwartalnych ratach.

3. Podstawę wypłacenia subwencji stanowi złożenie przez organ partii politycznej statutowo uprawniony do jej reprezentowania na zewnątrz, w terminie do 31 marca każdego roku, wniosku o wypłacenie subwencji na dany rok, sporządzonego na urzędowym formularzu i potwierdzonego przez Państwową Komisję Wyborczą w przedmiocie uprawnienia do subwencji oraz jej wysokości.

4. Środki finansowe pochodzące z subwencji gromadzi się na osobnym subkoncie rachunku bankowego partii politycznej. Przekazania subwencji na wskazany przez partię polityczną rachunek bankowy dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych.

5. Przysługująca partii politycznej subwencja w roku, w którym odbyły się wybory do Sejmu, jest wypłacana w terminie 3 miesięcy od dnia stwierdzenia przez właściwy organ ważności wyborów, nie później niż do dnia 31 marca następnego roku.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, podwyższy kwoty, o których mowa w ust. 1, w przypadku wzrostu wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem o ponad 5%, w stopniu odpowiadającym wzrostowi tych cen.

7. Wskaźnik wzrostu cen, o którym mowa w ust. 6, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do 20 dnia pierwszego miesiąca każdego kwartału.

Art. 30.⁸⁾ 1. Partia polityczna tworzy Fundusz Ekspercki.

2. Środki finansowe gromadzone w ramach Funduszu Eksperckiego mogą pochodzić jedynie z wpłat własnych partii politycznej.

3. Partia polityczna, która otrzymuje subwencję, przekazuje od 5% do 15% subwencji na Fundusz Ekspercki.

4. Środki finansowe zgromadzone w ramach Funduszu Eksperckiego mogą być wykorzystane na finansowanie ekspertyz prawnych, politycznych, socjologicznych i społeczno-ekonomicznych oraz finansowanie działalności wydawniczo-edukacyjnej, związanych z działalnością statutową partii politycznej.

5. Środki finansowe Funduszu Eksperckiego gromadzi się na oddzielnym subconcie rachunku bankowego partii politycznej.

Art. 31. 1.⁹⁾ W razie połączenia się partii politycznej z inną partią lub partiami subwencja, o której mowa w art. 28, przysługuje nowej partii w wysokości równej sumie subwencji ustalonych dla łączących się partii.

2.¹⁰⁾ Subwencja jest wypłacana na podstawie wniosku złożonego przez właściwy organ nowej partii politycznej, począwszy od miesiąca, w którym Sąd dokonał odpowiedniego wpisu w ewidencji.

3.¹¹⁾ W przypadkach, o których mowa w art. 45, subwencja przysługująca partii politycznej nie jest wypłacana począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym partia polityczna rozwiązała się lub Sąd zarządził jej likwidację.

Art. 32.¹²⁾ W razie skrócenia kadencji Sejmu prawo do subwencji przysługujących partiom politycznym wygasa z końcem kwartału, w którym zakończyła się kadencja Sejmu.

⁹⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 238 pkt 7 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 238 pkt 7 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 238 pkt 7 lit. c) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 238 pkt 8 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 33.¹²⁾ 1. Wydatki związane z subwencją pokrywane są z budżetu państwa w części Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb składania wniosku, o którym mowa w art. 29 ust. 3, oraz szczegółowe zasady wypłacania subwencji,
- 2) po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, wzór urzędowego formularza wniosku, o którym mowa w art. 29 ust. 3.

Art. 34.¹²⁾ 1. Partie polityczne sporządzają coroczną informację finansową o otrzymanej subwencji oraz o poniesionych z subwencji wydatkach, zwaną dalej „informacją”.

2. Partie polityczne składają informację za rok kalendarzowy Państwowej Komisji Wyborczej w terminie do 31 marca następnego roku.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określa, w drodze rozporządzenia, wzór informacji i zakres zawartych w niej danych, tak aby umożliwiała w szczególności rzetelną weryfikację danych dotyczących przeznaczenia pieniędzy z subwencji, w tym z Funduszu Eksperckiego.

4. Informacja składana jest wraz z załączoną opinią i raportem biegłego rewidenta, którego wybiera Państwowa Komisja Wyborcza. Koszty sporządzenia opinii i raportu pokrywane są przez partię polityczną.

5. Informację Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie 14 dni od dnia złożenia jej Państwowej Komisji Wyborczej.

Art. 34a.¹³⁾ 1. Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia informacji, przyjmuje albo, w razie stwierdzenia wykorzystania przez partię polityczną środków z otrzymanej subwencji na cele niezwiązane z działalnością statutową lub gdy opinia biegłego rewidenta jest negatywna, odrzuca informację.

2. W razie zaistnienia wątpliwości co do prawidłowości lub rzetelności informacji Państwowa Komisja Wyborcza może zwrócić się do danej partii politycznej o usunięcie wad informacji lub o udzielenie wyjaśnień w określonym terminie.

3. Państwowa Komisja Wyborcza, badając informację, może zlecać sporządzenie ekspertyz lub opinii.

4. Państwowa Komisja Wyborcza, badając informację, może żądać od organów państwowych niezbędnej pomocy.

5. W terminie 14 dni od dnia ogłoszenia informacji, o którym mowa w art. 34 ust. 5:

- 1) partie polityczne,
- 2) stowarzyszenia i fundacje, które w swoich statutach przewidują działania związane z analizą finansowania partii politycznych

— mogą zgłaszać do Państwowej Komisji Wyborczej umotywowane pisemne zastrzeżenia co do informacji.

6. Państwowa Komisja Wyborcza w terminie 60 dni od zgłoszenia zastrzeżenia, o którym mowa w ust. 5, udziela pisemnej odpowiedzi na zastrzeżenie.

Art. 34b.¹³⁾ 1. W przypadku odrzucenia informacji przez Państwową Komisję Wyborczą partia polityczna ma prawo, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia o odrzuceniu informacji, wnieść do Sądu Najwyższego skargę na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia informacji.

2. Rozpatrzenie skargi przez Sąd Najwyższy następuje w składzie 7 sędziów. Do rozpatrzenia skargi stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

3. Sąd Najwyższy rozpatruje skargę i wydaje w tej sprawie orzeczenie w terminie 60 dni od dnia doręczenia skargi. Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysuguje środek prawny.

4. Jeżeli Sąd Najwyższy uzna skargę, o której mowa w ust. 1, za zasadną, Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie wydaje postanowienie o przyjęciu informacji.

Art. 34c.¹³⁾ Partia polityczna traci prawo do otrzymania subwencji w następnym roku kalendarzowym, jeżeli:

- 1) nie złoży informacji w terminie określonym w art. 34 ust. 2 lub
- 2) informacja zostanie odrzucona przez Państwową Komisję Wyborczą albo
- 3) Sąd Najwyższy oddalił skargę, o której mowa w art. 34b ust. 1.

Art. 35. 1.¹⁴⁾ Partia polityczna tworzy Fundusz Wyborczy w celu finansowania udziału partii politycznej w wyborach do Sejmu, Senatu, w wyborach na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w wyborach do samorządu terytorialnego, a także udziału w kampaniach referendalnych.

2.¹⁴⁾ Wydatki partii politycznej na cel, o którym mowa w ust. 1, mogą być dokonywane tylko za pośrednictwem Funduszu Wyborczego od dnia rozpoczęcia kampanii wyborczej albo referendalnej.

¹³⁾ Dodany przez art. 238 pkt 9 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 238 pkt 10 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

3. O utworzeniu Funduszu Wyborczego, a także o jego likwidacji partia polityczna zawiadamia Państwową Komisję Wyborczą.

4. Nazwa funduszu brzmi: „Fundusz Wyborczy..... (nazwa partii)”.

Art. 35a.¹⁵⁾ 1. Za gospodarkę finansową Funduszu Wyborczego odpowiedzialny jest i prowadzi ją jego pełnomocnik finansowy.

2. Pełnomocnikiem finansowym nie może być:

- 1) kandydat na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, posła, senatora lub radnego,
- 2) funkcjonariusz publiczny, w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego.

3. Można być pełnomocnikiem tylko jednego Funduszu Wyborczego.

Art. 36. 1.¹⁶⁾ Środki finansowe gromadzone w ramach Funduszu Wyborczego mogą pochodzić z wpłat własnych partii politycznej oraz darowizn, spadków i zapisów.

2. (skreślony).¹⁷⁾

3.¹⁸⁾ Środki finansowe Funduszu Wyborczego gromadzi się na oddzielnym rachunku bankowym.

Art. 36a.¹⁹⁾ 1. Łączna suma wpłat osoby fizycznej na Fundusz Wyborczy danej partii politycznej w jednym roku nie może przekraczać 15-krotności najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników obowiązującego w dniu poprzedzającym wpłatę.

2. Jeżeli w danym roku kalendarzowym odbywają się więcej niż jedno wybory lub referendum ogólnokrajowe, łączne sumy wpłat na Fundusz Wyborczy, o których mowa w ust. 1, ulegają zwiększeniu do 25-krotności najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników obowiązującego w dniu poprzedzającym wpłatę. Przepis zdania pierwszego nie dotyczy wyborów uzupełniających do Senatu oraz wyborów uzupełniających, wyborów ponownych oraz wyborów przedterminowych i nowych wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przypadających w toku kadencji.

3. Środki finansowe mogą być wpłacane na Fundusz Wyborczy jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.

Art. 36b.¹⁹⁾ Wszelkie wezwania i informacje pisemne dostarczane przez partię polityczną, mające na celu pozyskanie środków na wybory lub referendum, mu-

¹⁵⁾ Dodany przez art. 238 pkt 11 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 238 pkt 12 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁷⁾ Przez art. 238 pkt 12 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 238 pkt 12 lit. c) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁹⁾ Dodany przez art. 238 pkt 13 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

szą zawierać informacje o treści przepisów art. 25, art. 36a, art. 49c pkt 3 oraz art. 49g pkt 2.

Art. 37. Środki finansowe Funduszu Wyborczego partii politycznej:

- 1) w przypadku połączenia się z inną partią lub innymi partiami przekazywane są na rzecz Funduszu Wyborczego nowej partii,
- 2) w razie podziału partii przekazywane są na rzecz Funduszu Wyborczego nowo powstałych partii w częściach równych, chyba że partia rozwiązując się ustanowi inne proporcje podziału,
- 3)²⁰⁾ w razie likwidacji partii przekazywane są na rzecz instytucji charytatywnej.

Art. 38.²¹⁾ 1. Partia polityczna składa Państwowej Komisji Wyborczej, nie później niż do 31 marca każdego roku, sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, przez partię polityczną i Fundusz Wyborczy oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym, zwane dalej „sprawozdaniem”.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określa, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania. Wzór powinien określać w szczególności sposób odrębnego rozliczenia środków Funduszu Wyborczego partii politycznej.

3. Do sprawozdania załącza się opinię i raport biegłego rewidenta w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy partii politycznej. Biegłego rewidenta wybiera Państwowa Komisja Wyborcza, a koszty sporządzenia opinii i raportu pokrywane są przez partię polityczną.

4. Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza sprawozdanie wraz z opinią i raportem, o których mowa w ust. 3, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie 14 dni od dnia złożenia go Państwowej Komisji Wyborczej.

Art. 38a.²²⁾ Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia sprawozdania, przyjmuje albo, w razie stwierdzenia naruszenia przez partię polityczną przepisów ustawy, odrzuca sprawozdanie. Przepisy art. 34a ust. 2—6 stosuje się odpowiednio.

Art. 38b.²²⁾ W przypadku odrzucenia sprawozdania przez Państwową Komisję Wyborczą partia polityczna ma prawo, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia o odrzuceniu sprawozdania, wnieść do Sądu Najwyższego skargę na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia sprawozdania. Przepisy art. 34b ust. 2—4 stosuje się odpowiednio.

²⁰⁾ Dodany przez art. 238 pkt 14 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 238 pkt 15 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

²²⁾ Dodany przez art. 238 pkt 16 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 38c.²²⁾ 1. W przypadku niezłożenia przez partię polityczną sprawozdania w terminie określonym w art. 38 ust. 1 Państwowa Komisja Wyborcza występuje do Sądu z wnioskiem o wykreślenie wpisu tej partii z ewidencji.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Sąd po przeprowadzeniu rozprawy wydaje postanowienie o wykreśleniu wpisu partii politycznej z ewidencji.

Art. 38d.²²⁾ W przypadku odrzucenia przez Państwową Komisję Wyborczą sprawozdania lub — w razie skargi na postanowienie o odrzuceniu sprawozdania — w przypadku oddalenia skargi przez Sąd Najwyższy partia polityczna traci prawo do otrzymania subwencji w następnych 3 latach, w których uprawniona jest do jej otrzymywania. Przepisy art. 34c ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 39. (skreślony).²³⁾

Art. 39a.²⁴⁾ 1. Korzyści majątkowe przekazane albo przyjęte przez partię polityczną lub Fundusz Wyborczy z naruszeniem zakazów określonych w art. 24 ust. 3—6 i 8, art. 25, art. 35 ust. 2, art. 36 ust. 1 i 3 lub art. 36a podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość.

2. Sądem właściwym do orzekania w sprawach przepadku korzyści majątkowych, o których mowa w ust. 1, jest Sąd Okręgowy w Warszawie.

3. O orzeczenie przepadku korzyści majątkowej wnosi do sądu Państwowa Komisja Wyborcza.

4. Do postępowania w sprawie przepadku korzyści majątkowej stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

Art. 40.²⁵⁾ Do opodatkowania partii politycznych stosuje się przepisy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Art. 41. Partie polityczne prowadzą rachunkowość na zasadach określonych odrębnymi przepisami z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Rozdział 5

Postępowanie w sprawie stwierdzenia sprzeczności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych

Art. 42. Rozpoznawanie spraw o stwierdzenie sprzeczności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych należy do właściwości Trybunału Konstytucyjnego.

Art. 43. Tryb postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawach, o których mowa w art. 42,

²³⁾ Przez art. 238 pkt 17 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

²⁴⁾ Dodany przez art. 238 pkt 18 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

²⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 238 pkt 19 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

określa ustawa z dnia 29 kwietnia 1985 r. o Trybunale Konstytucyjnym²⁶⁾.

Art. 44. 1. Jeżeli Trybunał Konstytucyjny wyda orzeczenie o sprzeczności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznej, Sąd wydaje niezwłocznie postanowienie o wykreśleniu wpisu partii z ewidencji.

2. Postanowienie Sądu, o którym mowa w ust. 1, nie podlega zaskarżeniu.

Rozdział 6

Likwidacja partii politycznej

Art. 45. Partia polityczna podlega likwidacji wskutek:

- 1) rozwiązania mocą uchwały uprawnionego statutowego organu partii,
- 2) postanowienia Sądu o wykreśleniu wpisu partii z ewidencji z przyczyn, o których mowa w art. 20, 21, 39²³⁾ i 44.

Art. 46. 1. W razie rozwiązania się partii politycznej na podstawie własnej uchwały właściwy organ partii niezwłocznie przesyła Sądowi uchwałę o samorozwiązaniu partii oraz o wyznaczeniu jej likwidatora.

2. Jeżeli partia polityczna nie ustanowi, zgodnie z ust. 1, likwidatora, Sąd wyznacza likwidatora tej partii.

3. Sąd, po zakończeniu likwidacji, wydaje postanowienie o wykreśleniu wpisu partii politycznej z ewidencji. Postanowienie Sądu nie podlega zaskarżeniu.

Art. 47. Sąd po uprawomocnieniu się postanowienia, o którym mowa w art. 45 pkt 2, zarządza likwidację partii politycznej i wyznacza likwidatora tej partii.

Art. 48. Koszt likwidacji pokrywa się z majątku likwidowanej partii politycznej. Jeżeli majątek partii wystarczy jedynie na pokrycie części kosztów jej likwidacji, pozostałą część tych kosztów pokrywa Skarb Państwa.

Art. 49. W sprawach likwidacji partii politycznej, nieuregulowanych w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. — Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855).

Rozdział 6a²⁷⁾

Przepisy karne

Art. 49a. Kto dokonuje zbiorów publicznych wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 24 ust. 6, podlega grzywnie.

²⁶⁾ Obecnie: ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. Nr 102, poz. 643), która weszła w życie z dniem 17 października 1997 r.

²⁷⁾ Dodany przez art. 238 pkt 20 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 49b. Kto:

- 1) w imieniu partii politycznej użycza posiadane przez nią nieruchomości lub lokale z innym przeznaczeniem niż na biura poselskie, senatorskie lub biura radnych gminy, powiatu albo województwa,
- 2) narusza zasady określone w art. 24 ust. 8 dotyczące sposobu gromadzenia środków finansowych partii politycznej,

podlega karze grzywny.

Art. 49c. Kto:

- 1) przeznaczają majątek partii politycznej na cele inne niż określone w art. 24 ust. 2,
- 2) w imieniu partii politycznej prowadzi działalność gospodarczą z naruszeniem przepisu art. 24 ust. 3,
- 3) przekazuje partii politycznej albo przyjmuje w imieniu partii politycznej środki finansowe lub wartości pieniężne z naruszeniem przepisów art. 25,

podlega grzywnie od 1 000 do 100 000 złotych.

Art. 49d. Kto nie wykonuje lub nie dopuszcza do wykonania obowiązku sporządzenia i złożenia informacji, o której mowa w art. 34 ust. 1, albo podaje w niej nieprawdziwe dane,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 49e. Kto przeznaczają środki finansowe zgromadzone na Funduszu Wyborczym na cele inne niż określone w art. 35 ust. 1,

podlega grzywnie od 1 000 do 100 000 złotych.

Art. 49f. Kto:

- 1) wydatkuje środki partii politycznej w celu finansowania kampanii wyborczych albo referendalnych bez pośrednictwa Funduszu Wyborczego,
- 2) nie wykonuje lub nie dopuszcza do wykonania obowiązku sporządzenia i złożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 38, albo podaje w nim nieprawdziwe dane,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 49g. Kto:

- 1) narusza zasady określone w art. 36 ust. 3 dotyczące sposobu gromadzenia środków finansowych Funduszu Wyborczego,
- 2) dokonuje wpłat na Fundusz Wyborczy w wysokości przekraczającej limity określone w art. 36a ust. 1 lub 2,
- 3) nie wprowadza zastrzeżenia do umowy rachunku bankowego zawartej przez niego w imieniu Funduszu Wyborczego, że wpłaty na rzecz Funduszu Wyborczego mogą być dokonywane tylko w sposób określony w art. 36a ust. 3,

podlega karze grzywny.

Art. 49h. Do postępowania w sprawach, o których mowa w art. 49b oraz art. 49g, stosuje się przepisy o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 50—59. (pominięte).²⁸⁾

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 60 i 61. (pominięte).²⁸⁾

Art. 62. W sprawach o wpis do ewidencji partii politycznych rozpoczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 63. Traci moc ustawa z dnia 28 lipca 1990 r. o partiach politycznych (Dz. U. Nr 54, poz. 312).

Art. 64.²⁹⁾ Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisu art. 58, który wchodzi w życie po upływie 4 miesięcy od dnia ogłoszenia.

²⁸⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu.

²⁹⁾ Ustawa została ogłoszona dnia 19 sierpnia 1997 r.